

Megjelen minden vasárnap. Előfizetési ár: egész évre 6 frt., félévre 3 frt.

FIGYELMEZTETÉS.

A Kis Vasárnapi Ujság czimű képes hetilap évnegyedes előfizetési ideje márczius hó végével lejárván, az előfizetések mielőbbi megújítása kéretik.

Előfizetési feltételek:

Évnegyedre (ápr.—juni).	1 frt. 50 kr.
Félévre (ápr.—szept.).	3 " — "
Háromnegyedévre (ápr.—dec.).	4 " 50 "
Egész évre (jan.—dec.).	6 " — "

Az előfizetési pénzek vagy utalványok, a Kis Vasárnapi Ujság kiadó-hivatalához czimzendők. Pest, egyetem-utca 4. sz. alá.

A kiadó-hivatal.

A házi szellemek.

— Elbeszélés. —

— **B**izony csak nagy teher a gyermekek! — sohajtá Czérnási mester uram, ki egy szép, felső-magyarországi vidéken lakott és szabó volt.

— Bizony áldás a gyermekek, — vizsonzá az öreg asszony az ablaknál. — Legalább a mi családukban mindig azt tartot-

ták, és a Czérnásiak mindig szerencsés emberek voltak, legalább nagyapád idejéig. Annak egyetlen fia volt, kinek én lettem neje. Ő jó férj volt, de — mint elkényeztetett gyermek — nem tudott dolgozni. Hat gyermekünk volt, te vagy az egyetlen, a ki közülök életben maradt. Te megtanultad a szabómesterséget, de midőn apád meghalt és a gazdaság a te kezébe ment át, nem sokat gondoltál vele nőd halála után. Most már egymásután eladtad a földeket, csak a ház maradt meg neked. Csakugyan, Tamás fiam! Igazad van, nehéz gond nyomja lelkedet és a gyermekek lomhák!

Igy szólt a szabó anyja, egy tehetetlen öreg asszony. Ő már elveszítette emlékezőtehetségét, csak a multról volt neki még tiszta emléke, és igen makacs volt állításában. Ő majdnem minden család ügyeit ismerte a faluban, és számtalan históriát mesélt unokáinak kísértetekről, sejtelmekről, boszorkányokról és varázslókról. A házimunkára már képtelen volt, de azon maradvékokból, melyek a szabó munkájából fennmaradtak, egésznap takarókat kötött.

Mit hitt ő maga, mit nem ama csodálatos mesékből, azt senki sem tudta; de minél

öregebb lett, a mesék annál csodálatosabbak lettek s ő annál makacsabb volt állításaiban.

— A gyermekek Isten áldása! Így szól egy közmondás családunkban.

— Ugy? — viszonzá Czérnási mester uram, ki nagy tisztelettel viseltetett anyja irányában s nem akart neki ellentmondani. Az ő nézetei személyes tapasztalatokon alapultak; de ő azt nem tudta, hogy sokkal biztosabb a nézeteket elvekre alapítani, nem pedig tapasztalatokra, miután az utóbbiak változók, az elsők pedig nincsenek alávetve a változásnak.

— Csak nézd meg egyszer azt a Tóni fiut, — szóla végre a szabó, — egésznap nem tesz egyebet, csak füttyörész. Reggel szinte ki kell őt hurezolnom az ágyból. Ha valahová elküldöm, akkor ki tudja hol esavarog, úgy hogy inkább magam megyek el; — ha valami munkát adok neki, akkor minden legkisebbet annyira kell magyaráznom, miszerint inkább elvégzem magam, — s még hozzá mind a kettő akaratos és makranczos. Még csak a kis leány után sem akarok látni, vagy vele játszani. Midőn a kisike ma délután felébredt, mind a kettő elillant, s én kénytelen valék a munkát abbahagyni, hogy enni adjak neki és elhelyezzem játszószékébe. S mennyi mindenfélét elhasználnak és elvisznek játszani, meg elveszteni! Hidd el, édes anyám, a gyermekek csak terhére vannak az embernek! A munka sem jövedelmez valami nagyon, ha volna is időm hozzá, de a háztartást vinni és a gyermekeket ápolni, az nagyon elkészeríti a férfi sorsát, ha kézimunkájából kell élnie! Nem, nem, anyám! Családunk szerencséje örökre odavan, s most az a jelszó: a gyermekek nagy teher! — ámbár nem épen a legroszabbak, — mormolá magában; — s egykor tán mégis áldássá válhatnak.

— Nézd a Janit, — szóla az öreg asszony. — Olyan az arcza, mint egy piros alma.

— Az tán jobb lenne, ha bátyja nem vezetné őt mindig az orránál fogva, — viszonzá a szabó.

Bátyja azonban most nem vezette őt a szó szoros értelmében az orránál, hanem kezénél fogva. Csinos pár volt a két rest fiu. Különösen Janinak oly fényes fekete szeme volt, mint a bogár, s olyan pajkos mosolygó

képe és piros orczái, — valóban úgy nézett ki, mint egy guttapercha-angyal. A fiuk kicsi földes kezei egymásba fogóztak, s mind-egyik egy nyaláb mohát vitt, mit a talajra dobtak, a mint beléptek.

— Ma már egyszer kisöpörtem a szobát, — mondá atyjok, — s nincs kedvem újra söpörni. Dobjátok ki azt a szemetet!

— Szedd fel a mohát, Jani! — kiáltá Tóni, egy székre ülve, s elővett egy darab fát, melyet faragni kezdett; a piros alma-képi Jani neki esett a mohának s kihurezolta azt a küszöbön át, úgy hogy hosszú földes ut maradt utána a talajon.

— Azt a forgácsot is, — szóla ismét a szabó; — én nem fogok mindig takarítani utánatok, ti rendetlen fizkók!

— Szedd össze azt is, Jani! — mondá Tóni mély sohajjal, s a piros alma rágurult a forgácsra.

— Nincs vacsora, apám? — kérdé Tóni.

— Semmi sincs, ifju ur, — felelt az atya roszkedvün, — ha csak magad nem szeresz valamit. — Ezzel vette pipáját és kiment.

— Igazán nincs semmi enivaló, nagymama? — kérdé a fiu.

— Nincs, csak egy darab kenyér holnap reggelre.

— Apám miért olyan roszkedvü?

— Ki van fáradva, és te nem segítesz neki, fiam!

— Hát mit tehetnék én, nagymama?

— Sok aprólékos dolgot, ha csak akarnád. Ha behoztad volna a fát, a helyett, hogy futkostál, akkor atyád nem mulasztott volna egy félórát s munkája most készen lenne.

— De hiszen ő soha sem szólt nekem.

— Ha akarod, most is segíthetsz nekem, fiam! — mondá a nagymama hizelgő hangon. — Vágd el a posztódarabokat, akkor munkám mellett maradhatok. Ha a takaró kész lesz s eladjuk, mindjárt lesz pénzünk fütöre.

— Majd megkísérlem, — nyögé Tóni.

— Tartsd a késemet Jani. Mióta apám a földeket eladta, mindig roszkedvü s minden megfordítva mén. Bárcsak nagy lennék már s tudnék pénzt keresni. Ugy-e bár az szép lenne, nagymama?

Az öreg asszony félretette kötését, mondván:

— Te fiu, rövidre vágta ezt a darabot; Istenem! Hiszen mértéket is adtam neked!

— Azt gondoltam, hogy épen olyan hosszú. Jaj! olyan fáradt vagyok, — sohajta nagyanyja székére dőlve.

— Gyerek, ne dőlj rám annyira, hiszen felfordítasz! — sikoltott az öreg.

— Boesáss meg, nagymama. Hát ezen darab jó lesz?

— Ez megint nagyon hosszú. Vágj el belőle egy darabkát.

— Így most hát jó lesz.

— De hiszen egészen összedarabolód. Ezt most már semmire sem lehet használni. Itt van ni! most meg leverted a kötésemet, te neveletlen fiu!

— Jani, vedd fel! — Oh nagymama, én olyan éhen vagyok!

A fiu szemei megteltek könnyel, és a nagymama csakhamar ki volt engesztelve.

— Mit tehetnék én érttetek, ti szegény gyermekek? — kérdé.

— Mesélj nekünk valamit, nagymama. Ha valami szépet, újat mesélsz, elfeledem a vacsorát. — Jer ide, Jani, támaszkodjál rám. Nos hát?

— Már minden régi mesémet elmondtam nektek, kivéve azt a csodálatos kísérteties históriát a beszögezett ablaku házról.

— Oh nem kísértetekről! — esék szavába Tóni, — olyat már annyit hallottunk, s azokban mindig előfordul mindenféle kopogás, suhogás, csörgés, vagy egy fehér alak, hátha még egy siremlékről vagy egy fehér szoknyáról van szó, akkor meg épen nem szenvedhetem!

— Siremlékről ott szó sincs, — mondá az öreg asszony nagykomolyan; — a ház messze van a temetőtől. És fehér szoknyáról szintén nem lehet szó, mert egyetlen női lény sem volt a háznál; ő nem tűrte azt. Eledele az éléskamra ablakán jött be.

Jani felemelte fejét térdéről.

— Hadd meséljen a nagymama, a mit akar, Tóni, úgy látszik, ez valami újszerű kísértet, én szeretném tudni, kicsoda volt ő s miért jött eledele az ablakon be.

— De én nem akarok semmit hallani ennivalókról, akkor eszembe jut a kenyér a szekrényben. Oh kedves nagymama, mesét szeretnék én hallgatni. Te soha sem akarsz

nekünk tündérekéről mesélni, pedig tudom, hogy olyat is tudsz.

— Csitt, csitt! — mondá az öreg. — Hátha elbeszelném Szurbiton kisasszony szerelmi levelét és szörnyü végét?

— Ismerem Szurbiton kisasszonyt s azt hiszem, hogy együgyü liba. Miért nem akarsz nekünk tündérekéről mesélni?

— Csitt, csitt! fiam. Hát a harangozót és a halál gyertyáit?

— Azt is ismerem, nagymama. És aztán Jani arról álmodik s én sem tudok aludni miatta. Hát miért nem akarsz nekünk tündérekéről mesélni?

— Mert ők azt nem szeretik, édes fiam.

— Hát miért nem, nagymama? Kérlek, mesélj! Ha a tündérekéről mesélsz, akkor egészen megfeledekzem a kenyérről. Hiszen azokról még nem hallottam soha semmit.

— Egy tündérke sokáig élt ezen házban, mint házi szellem, de nem jó arról beszélni.

— Oh nagymama, hiszen mi olyan éhesek és boldogtalanok vagyunk, mit árthat az nekünk, ha róluk beszélünk.

— Igazad van, — sohajta, — a Czernási szerencséje odavan! Elment a tündérkével, úgy hiszem.

— Ő volt az hát, nagymama?

— Igen, gyermekem, több nemzedéken át élt a Czernási-családnál.

— Hogy nézett ki, nagymama?

— Mint egy kis emberke.

— És mit csinált?

— Reggel jött, mielőtt a család felkelt, kitakarította a konyhát, tüzet rakott, kitakarította a szobákat s mindenféle kézimunkát végzett. De soha sem látták őt, s midőn felkeltek, már nem volt se hire, se hamva. De néha mégis hallották őt a házban nevetni és enyelegni.

— Milyen gyönyörű! Aztán adtak neki bért, nagymama?

— Nem, édes fiam, ő azt mind csak szíveségből tette. Éjjelre oda tettek számára egy korsó frís vizet, vagy egy darab kenyeret s egy pohár tejet; azt szeretik a házi tündérek. A korsóban néha egy pénzdarabot találtak. Sokszor a kertet is kigyomláta, vagy kiesépelte a buzát, és sok dologtól és gondtól megszabadította a háznépet.

— Oh nagymama, hát miért ment ő el?

— Egyszer meglátták őt a szolgálók éjjel

s minthogy kabátja rongyos volt, ujat csináltak neki s odatették a tej mellé. A tündérke felvette a kabátot, tánczolt a konyhában s dalolt:

„Ihajla, uhajla,
Itt a szép uj ruha,
Most már nekik nem kellek,
Most már el is mehetek!”

Ezzel kifelé tánczolt a konyhaajtón s többé nem látta őt senki.

— Hát miért, nagymama? Nem szerette az uj ruhát?

— Azt az öreg bagoly tudja, én nem, gyermeke.

— Kicsoda az az öreg bagoly, nagymama?

— Azt sem tudom egész bizonynyal, fiam. Anyám azt szokta mondani, ha nem tudott nekünk valamire felelni. Azt mondják, hogy az öreg bagoly boszorkány volt s kénytelenítettett madár-alakot felvenni, de emberi hangját meg kellett tartania, s azért ül csendesen és némán egésznap valami rejtetekben, mert attól fél, hogy beszéde által elárulja magát. Mikor én fiatal voltam, sokan kértek tanácsot az öreg bagolytól, mikor a hold feljött.

— Beszélj nekünk még valamit a tündérkeről, kérlek nagymama, — mondá Jani.

— Látták őt más emberek is?

— Anyám fiatal-korában sok tündérke volt, kik mint házi szellemek éltek a családknál; némely házban több is volt egynél.

— Oh bárcsak visszajönne a mienk! — kiáltá mind a két fiu hangosan. Oh bárcsak el ne ment volna!

— Mit akartok? — kérdé atyja, ki épen belépett.

— Apa, — mondá Tóni, — olyan nagyon sajnáljuk, hogy a házi tündérke elment. Bárcsak volna egy olyan a háznál!

— Miféle badarságokat meséltél nekik, édes anyám?

— Hajti, tajti! — viszonzá az öreg asszony daczosan. — Valóban badarság az! Anyám fiatal-korában olyan emberek, mint te, Tamás fiam, inkább elharapták volna nyelvöket, mintsem ily megvetőleg szóltak volna a házi szellemekről!

— Jól van jól, — mondá a szabó. — Ne haragudjál. Nekem soha sem tettek va-

lami jót, de ha jönnek, akkor szívesen látom őket. Dolgozhatnak ugyan eleget.

— Megengeded, apám, hogy egy korsó vizet készítek számukra? — kérdé Tóni félénken. — Mert tejünk meg kenyerük úgy sincs.

— Készíts nekik a mit akarsz, fiam. A ti kedvetekért szeretném, ha tejem és kenyerem volna! De most menjetek aludni.

Miután a fiuk megtöltöttek egy korsóttal friss vízzel, aludni mentek. Fekhelyök a padláson volt, jó puha szénából készítve. A kés az egyik, a fa a másik sarokban maradt. Jani nemsokára mélyen elaludt s úgy feküdt ott, mint egy piros alma a zöld fűben.

(Folyt. következik.)

Nem más mint az anyám.

Kire életemben
Legtöbbet gondolok,
S kinek képe folyvást
Lelkem előtt lobog:
Nem más mint az anyám.

Kit itéletnapig
Szünet nélkül néznék,
S kitől, ha lehetne,
Soha el nem térnék:
Nem más mint az anyám

Kinek ölelése
S esókjainak árja
Édes vidámságom
Arany kutforrása:
Nem más mint az anyám.

Kit szivem legszentebb
Hevéből szeretek,
S kiért vérpadra is
Lelkesülve megyek:
Nem más mint az anyám.

S kit, — ha pogány volnék
Pogány-korban s honban,
Minden isten között
Imádnék legjobban:
Nem más mint az anyám.

Városov Mihály.

A lepke és az ibolya.

— Virágrege. —

Hgy magas tölgyfa tövében, lágy mohától környezve, állt egy fiatal ibolya a tavasz kezdetén. A közeli gyalogfenyő galyai oltalmazólag nyultak föléje, mint egy sátor. Lanyha szellők, melyek a pacsirtákkal és erdei madarakkal jöttek vala, életre ébresztették bimbaját, de még nem nyílt meg. Midőn az első fénysugár behatolt a bimbó belsejébe, megpillantott maga mellett a tölgyfa repedezett kérgének egy mélyedésében egy lepkebábót. Az is kezdett már életre ébredni, s a vékonyodó boritékon keresztül már kissé behatolt a világosság. Ekkor üdvözlé a lepkebáb az ibolya-bimbót, s elbeszéltek egymásnak reményeiket és álmaikat. S ilyen beszélgetések közt elmúlt a nap, s mély álom ereszkedék a lepkebábra, s az ibolya is elszenderült.

Erdői zene kelté fel a következő reggelen az ibolya-bimbót. Vigan daloltak a madarak s a fák koronái közt halk zúgás és zengés hallatszék, mintha egy gyakorlott kéz végigsuhintott volna egy hárfa hurjain. És a bimbó kis szívét üdv és édes öröm rezgése át. Megkísérlé szemét felütni, s lám! szemhéjai lassan, lassan megnyíltak, s a tavasznak pompája terült el előtte. Elragadtatva tekintett fel a fenséges magas, illatos fákra, melyeknek ágai áldólag nyultak ki a föld fölé.

Bámulva tekintett fel a kék égre, és a gyöngéd mohára lábainál.

De legjobban tetszett neki egy csodaszép virág, mely épen előtte egy hosszú fűszálon függött. Égszin szirmai finom aranyporral látszának behintve és sárga, megpiros karikákkal díszítve. De, oh csodák csodája! — a virág megszólalt, s a hang oly ismerősnek látszék neki, csak hogy csendesebb és nyájasabb volt, mint azelőtt.

— Nem ismeresz engem, te kedves kis ibolya? — Lásd! hüvelyem üres, álomom és reményem teljesült!

Ekkor felismerte az ibolya a lepkét, s szemében a hajnal harmata csillogott. De a lepke is örvendett az ibolyának, melynek most már tiszta, kinyílt szemébe nézhetett. Olyan kék volt az, mint az ég, s belsejében világos csillag fénylett.

— Most majd szép napokat fogunk élni erdei magányunkban! — mondá a lepke. — Én leszek játszótársad; majd nevetünk és enyelgünk és szép regéket mesélünk egymásnak.

Az ibolya némán lehajtá fejét.

Ekkor busan kérde a lepke.

— Nem fogadsz el engem játszótársnak?

— Te olyan szép vagy, s én csak egy csekély, szerény ibolya vagyok, — viszonzá az ibolya halkkal. — Távoli kertekben olyan pompás színű virágok nyílnak, mint a milyen te vagy. Kis kunyhóm, melyet a jó fenyőbokor számomra készített, nem neked való.

— Oh mennyire örvendek, ha csak az a baj! — kiáltá a lepke. — Te kedves szerény virágom! — nekem nem kell más játszótárs, én nem akarok más virágokat látni, csak téged, te gyöngéd ibolyám.

Ekkor egy köny gördült ki az ibolya szeméből a lágy mohára.

Boldog napokat éltek most a csendes erdőben. A lepke ugyan gyakran felülemelkedék a fák koronáin, sőt elröpült a kék tóig is, mely távol volt az erdei kunyhócskától, de azt csak azért tette, hogy annál többet mesélhessen az ibolyának. Oh mily nyájasan és bizalmasan nézett rá, ha visszajött s leült a hüs mohára a kis kunyhóban. Aztán mindent elbeszélte neki: az aranyhalakról a tóban, a fényes szitakötőkről a nádasban, a madarak fészkeiről és a tarka tojásokról, melyeket azokban látott.

De legszebbek voltak az esték, midőn a holdsugár látogatóba jött a kis, édes illattal eltelt kunyhóba, s a fénybogárkák világitottak a mohában; akkor az ibolya mesélt a virágok királynőjéről, ki a tündér-szigeten lakik. S úgy csevegtek és enyelegtek, míg édes álom ereszkedék pilláikra.

Egy napon a lepke ismét a tó felett lebegett s gyönyörködék a viczkánczó aranyhalakban. Ekkor jött egy pompás lepke skárlát-vörös egyenruhában, s épen feléje szállt. A lepkék üdvözölték egymást s egy darabig együtt repültek. A piros elbeszélé, hogy ő egy pompás kertben lakik, ott a hegyeken túl, ott vannak szökőkutak, diszes emberek és olyan szép virágok, a milyeneket ő még soha sem látott, — „mert itt az erdő-

ben, tevé hozzá megvetőleg, egyetlenegy szép virág sincsen; én ismerem a világot!”

Ekkor a kék lepkenémán elfordult tőle s kedves barátnőjéhez repült. Mindent elbeszélte neki, csak azt hallgatá el, a mit a piros lepke az erdei virágokról mondott. De az ibolya maga kérte őt, szálljon el holnap azon szép kertbe, nézzen meg mindent, és este majd beszéljen el neki mindent, a mit látott és tapasztalt.

Másnap reggel a lepke jókor felemelkedett a levegőbe. A távolban látta a kék hegyeket, melyeken túl ama kertnek lennie kellett, kedvező szellő könnyítés meggyorsítá röptét, s ime! a mint a hegyeket elhagyá, egy gyönyörű kertben találta magát, és milyen kert volt az!

Közepén gyönyörű kastély emelkedék fehér márványból, aranyos tetővel, számtalan virág meg fa tölté el a léget édes illattal, a szökőkutak viz-sugarai csillogtak és villogtak a napfényben s finom gyöngy-esőként hullottak alá a smaragd-szín gyepe és gyönyörű virágokra. A kék boglárka leült egy jázmin lugasra, s ime! ott találta a vörös lepkét is.

De a jázmin erős illatától megittasult. Egészen el volt ragadtatva és vígan röpkedett virágról virágra. S minthogy olyan nagyon szép volt, a virágok szívesen csevegtek vele, még a büszke rózsza és kamélia is. És ő beszélt nekik az erdő virágairól. De a büszke kerti virágok megvetőleg mosolyogtak s gúnyolták az erdei virágokat, és lám! a boglárka nem védé őket, sőt ellenben azt mondá, hogy igazuk van, neki is volt egy barátnője, az ibolya, de most már nem tetszik neki s nem is fog többé visszatérni hozzá.

Örömben, gyönyörűségben tölté el a napot, s midőn este lett, csakugyan nem tért vissza az erdőbe. Ugy mult el néhány nap. A jázmin-virágok erős illatától, melyet gyakran beszítt, egészen ittas lett, s vadul röpkedett a bokrok és virágok közt, s nem vette észre, hogy szárnyainak aranyporát letörli s a gyönyörű színek mindinkább elsápadnak, szárnyai széle beszakadozott s végre elveszté minden szépségét. De annál jobban észrevették azt a büszke virágok, s nemso-kára egy sem akart vele beszélni. De meny-nyire megijedt, midőn egészen közel jött

hozzá egy fiu a lepkefogó hálóval, s meg is fogta a víg, piros lepkét és hegyes türe szurta, hol keservesen vergődött halálos kinjában.

Most már a kék lepke nem is késett, hanem sietett a kertet elhagyni, s a kék hegyek felé vette útját, és megint kedves ibolyájára gondolt, s úgy volt neki, mintha a szellő mindig azt suttogná:

— Ibolyád, a kit hűtlenül elhagytál, meghalt! meghalt! —

S még jobban sietett az erdő felé, s mindig jobban és jobban ismeré el könnyelműségét és hálátlanságát. Már este volt, midőn az erdőbe ért, a fák levelei oly rémesen suhogtak, mintha halotti éneket zengetnének. Szorongatott szívvvel érte el végre a kis fenyő-kunyhót s leereszkedék. — Oh, mit kellett látnia.

Az ibolya lecsüggeszté hervadt fejecskéjét, a bú megölte őt, — két fénybogárka virrasztott mellette, a holdsugár is eljött s halkkal megcsókolá a holt ibolyát.

Ott ült most a lepke mély fájdalomban és búbanatban egy fenyőágon s virrasztott holt barátnője mellett. De midőn a nap felkelt — egészen meg volt változva: szárnyaira a sötét éjnek és gyásznak színe borult, csipkés széleit fehér szalag szegélyezé, s azontul mint *gyász-szeglencz* éli bus világát, s mint olyat szép nyári napokon láthatni őt az erdőkben, réteken szállongni.

A farkas, sakál, róka, hiéna.

Ezen állatok bár külön nemet képeznek, de az állattanban rendszeren egy családban csoportosítva jönnek elő; e család a kutya-féle ragadozók családja. A kutyát már láttuk, lássuk immár a főntnevezett családtagokat is egyenkint.

A farkas.

(Képpel.)

A farkas külsejére nézve sokban hasonlít a mi házi kutyánkhoz, ugyannyira, hogy sokan a farkast vadon maradt kutyának, ismét mások a kutya ősapjának mondják. Legyen bármiként, annyi igaz, hogy a kutya-család főjellemtvonását, az állati élet pusztítását — a farkas nagyobb mértékben öröklé,

mint a kutya. Innen magyarázható meg a farkas nyalánksága, ravaszsága, alattomos-sága. Természettől gyáva és félenk a farkas, de az éhség vakmerővé és vérengzővé teszi. A nála sokkal erősebb állatot, sőt az embert is megtámadja. Ha jól lakik, lefekszik odujába, s ilyenkor ha megtámadják, megfutamodik. Futása nem annyira gyors, mint ki tartó.

A farkas nem épen társas állat, többnyire magánosan kullog, télen azonban több társakat vesz magához s úgy kóborol prédát keresve és pusztítva.

Mint említők, éhségében megtámadja még az embert is, még akkor is, ha együtt többen utaznak gyalog, kocsin vagy lóháton. Észrevévé az utasokat az együtt olálkodó farkastársak, mintegy tervszerűen és egész erővel támadják meg azokat. A támadást szemközt vagy oldalvást intézik, a kocsin vagy lóháton utazóknál egyszerre rohánják meg a lovakat és az embereket.

A farkas hazája Európa, nyugati Ázsia, északi Afrika és Észak-Amerika.

Hazánkban, valamint Közép-Európa többi országaiban, naponkint gyérül a pusztító vad, holott ezelőtt egy félszázaddal még nálunk is sok vidék rémei voltak a nagyszámu éhes farkasesapatok. Öregeink beszélnek, hogy azon helyeken, hol ezelőtt nagy terjedelmű nádasok és erdők voltak, annyira elszaporodtak a farkasok, hogy nem csak a nyájakat támadták meg, hanem a falvakba is betörték, s volt rá eset, hogy a védtelen házba berontva, a bölcsöböl elragadták a kis gyermeket. Ily korban és ilyen vidéken bizonyára nagy okuk volt féltetni a szülőknek gyermekeiket a farkastól s gyakorta óva inteni őket, hogy későre ki ne maradjanak, messze ne távozzanak, mert jön a farkas!

Régibb időkben Német-, sőt Spanyolországban is voltak farkasok. Angliában hajdan szintén sok farkas pusztított az év egyéb szakáiban is, de különösen január hónapban, miért a nép e hónapot farkashónapnak nevezé el. Mióta azonban Nagybritannia egyik uralkodója évenként 300 farkasfejet is kívánt adóba fizettetni a nép által, a farkas ott annyira kipusztult, hogy ma már ott épen nem tanyáz. Oroszországban azonban még ma is nagyszámu farkasok

találtnak, jóllehet mind a kormány, mind a vadászok évenként több ezer darab farkasbőrt adnak át a bőrkereskedőknek.

Pennaut azt beszéli a kirgizi kozákokról, hogy azok betanított ölyvvel vadásznak a farkasokat. Az ölyvet ugyanis naponkint egy kitömött farkas fejére állítják s a farkas szemgödreibe tett eledellel táplálják. Az ekként idomított ölyvet vadászatkor a közelgő farkasra szabadon bocsátván, az ennek fejére röpül s szeméit kivagdálja, a mikor a megvakított farkast a lesben állók bekerítik és elfogják.

Legtöbb farkas az északi sarkvidékeken találtnak.

Franklin kapitány utleírásában igen sok részletes és hű adatot találunk a farkas ismertetésére nézve. Hogy mennyire kellett az elejtett vadat a farkasok torkossága elől őrizni, beszél nevezett utazó oly esetet is, a mikor a meglőtt szarvast mindjárt elesésekor elragadták előle a farkasok. Ugyancsak ő beszéli, hogy a farkasok kilesik a sikon legelésző szarvascsordát, s félhold alakban akként támadják meg, hogy a megrémült szarvasok kénytelenek a sziklák vagy a tengerpart felé menekülni, hol azonban tovább nem mehetvén, rendesen zsákmányul esnek.

Amerika déli tartományaiban fekete farkas is találtnak, mely nagyobb és erősebb a mi közönséges farkasunknál, de egyéb tulajdonaiban ezzel mindenben megegyező.

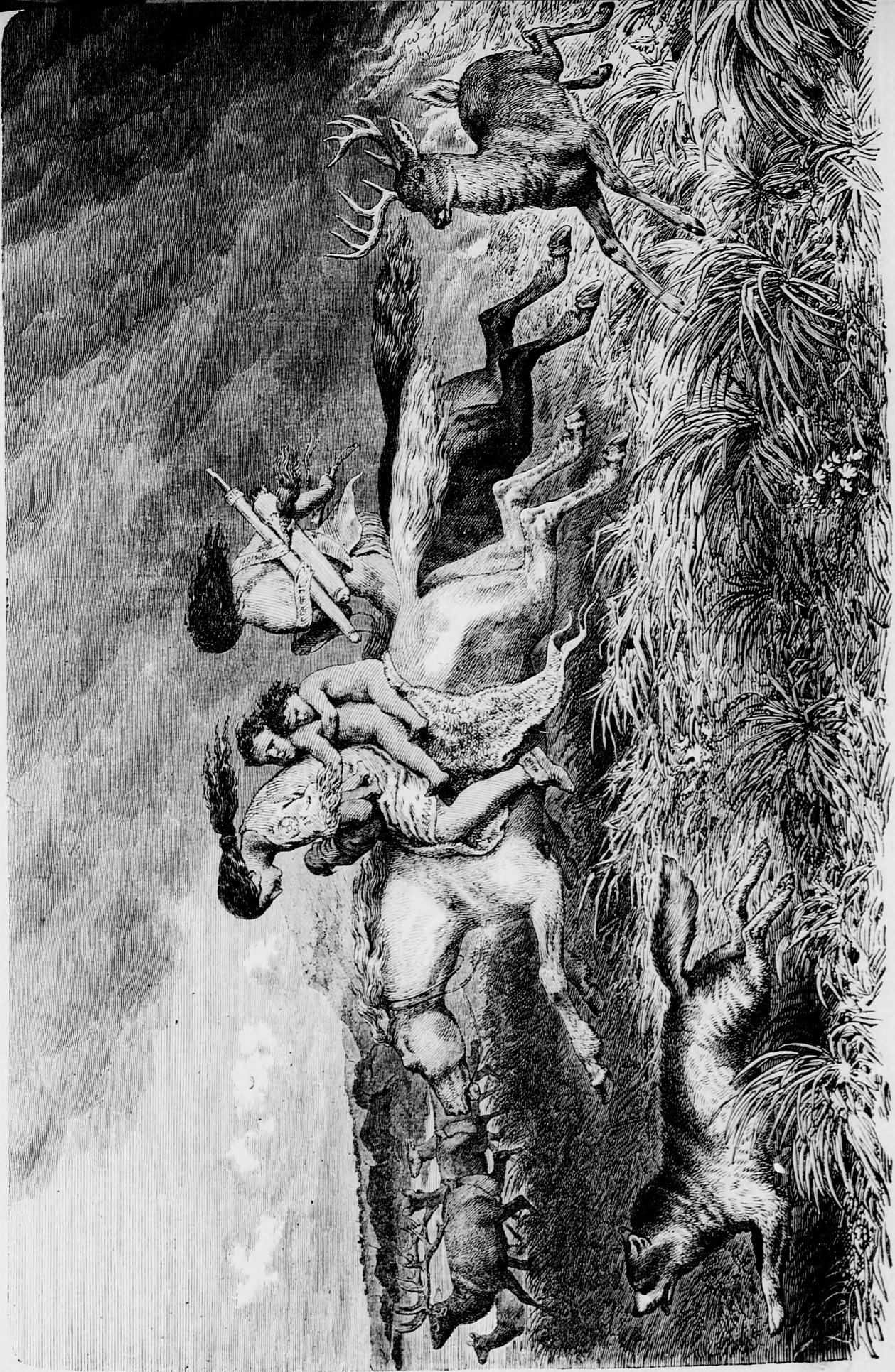
A farkas ellen régi időkől fogva foly az irtó-háboru; ma leginkább kutyákkal üzik vagy fegyverrel vadásznak. A pásztorok, kik nyájokkal szabadban hálnak, éjjel rendszeren tüzelnek, tudván azt, hogy a farkas fél a tüztől, valamint a nagy zörgéstől és zenétől is.

Egy orosz muzsikus későn indult haza a szomszéd faluból s utközben egy farkas által üzőbe vétetett. Elérvén a farkas a muzsikust, már épen torkon akarta ragadni, midőn a megijedt zenész előkapva hegedűjét, elkezdett hegedülni, mire a farkas megrémült és visszahátrált.

Fogságban és illő bánásmellett elveszti eredeti vadságát a farkas, de az ember irányában ekkor sem szeretettel, csak félelemmel viseltetik, mely félelem adandó alkalommal ismét boszuálló békétlenséggé fajulhat.

Farkas-galád.

Mezőgés Amerikában. (Lásd szövegét a 235. lapon.)

Jóllehet a szelidített farkasban nem lehet bizni, mindamellett több példából határozottan állithatni a szelidített és a jól idomított farkasnak az emberhez való ragaszkodását. Cuvier beszél egy szelidített farkasról, mely ép úgy engedelmeskedett gazdájának, mint a legeszesebb és hübb kutya. Mikor a farkas egészen felnőtt, a párisi állatseregletbe vitetett; itt urától elmaradván, több hétig szomorkodott s eleinte sem enni, sem inni nem akart. Gondviselőjének jóbánsága azonban később feledtetni látszott vele előbbi urát. Ez több hónap multán meglátogatván az állatkertet, a farkas után tudakozódott. Alig hallá a farkas az ismert és el nem feledett hangokat, vonítani kezdett s kalitkáját zörgeté, honnan kibocsáttatván, urának vállaira emelkedett s őt mindenféle hízlegéssel elhalmozta.

Buffon is nevelt farkasokat, de azok csak egy időre vetközték le farkastermészetöket. Egyik farkasa egész szabadon élt majorjában egész két évig, a nélkül, hogy a házi állatokat bántotta volna. Egykor azonban megölt egy tyukot, s ettől kezdve naponkint pusztítóbb lett, mignem elzaratott.

Legnagyobb ellensége a farkasnak a kutya. Csak egy esetet tudunk, hogy a farkas egy ideig barátságos lábon állt a kutyával. Ezt a farkast is Buffon nevelé; másfél évig tartott a két ellenség-közti barátság, mikor végre a farkas megölte a kutyát. Brokes utleírásában beszéli, hogy szemtanuktól hallotta, miszerint a farkas nem anynyira a nyáját, mint a kutyákat üldözi. Egy utas, ki a szánban kutyáját is magával vivé, egy farkastól megtámadtatván, attól addig nem birt megmenekülni, míg az a kutyát a szánból le nem huzta. A mily ellensége a farkas a kutyának, ép oly kérlelhetlen ellenszenvvel viseltetik a kutya is a farkas iránt. Erejét, bátorságát érzi növekedni a kutya, ha farkast lát, s vagy zsákmányul esik, vagy megöli a farkast, a mikor aztán ott hagyja más állatok prédájaul. A kutya emez ellenszenvét sokszor előnyösen használja a farkas. Ugyanis a juhnyáj megtámadását néha azon oldalról intézi, melyen az a kutyák által fedezve van. A kutyák megrohanják és üzöbe veszik a farkast, mi közben a lesben álló farkasok háborítlanul válogatják ki a juhok közül a kövérebbeket.

Vad természetű és falánksága daczára is fiait kiváló gonddal ápolja és táplálja a farkas. Fiadzás előtt rendszeren gödröt ás a farkaspár és azt mohával kibéleli. Mig a nőstény szoptat, azalatt ezt a him gondosan táplálja. Később pedig együtt hordanak apró állatokat — sokszor elevenen — a kis farkasok táplálására, melyeket egyébként is gondosan óvnak minden veszélytől, s megtámadás esetében egész utolsóig védelmezik. Ez az egyetlen védelmi eszköze a farkasnak, melylyel faját az emberek irtóháboruja daczára fenntartja.

Kovács Lajos.

(Vége következik.)

Hanzli bátya.

Hanzli bátya szörnyü okos ember,
Meg van áldva észszel, értelemmel,
Ő legalább magáról azt tartja, —
De egy bolond história
Mégis esett rajta.

Egyszer a mint az erdön sétálgat,
Észrevesz egy száraz görbe ágat.
„Minek veszne ez az ág itt kárba?
Hazamegyek a fűrészért.“
S úgy tett Hanzli bátya.

Gyorsan járva megjött nemsokára,
És vigyázva fölmászott a fára.
„Minő görbe, mint csak a szék háta!
Felülök rá, mint a lóra.“
S úgy tett Hanzli bátya.

És felülvén az ág legvégére,
Munkához lát, recseg a fűrész;
Mikor aztán az ág át lett vágva, —
Vele együtt földre pottyant
A böles Hanzli bátya.

Hej! röstellte szörnyen ezt a dolgot,
Titkolása szerze neki gondot;
Mégis, — hogy e titok ne kínozza, —
Elbeszélte a borbélynak,
Mig ez szappanozta.

Bár a borbély szentül megfogadta,
Hogy e titkot ő tovább nem adja:

Másnap már a veréb is csicsérgé,
Hogyan pottyant a böles Hanzli
Tegnap a fa mellé!

Hanzli bátya soká törte fejét,
Hogy' tudták meg eltitkolt esetét?
Végre bölcsen kisütötte Hanzli:
Nem más, hanem csak az ördög
Harangozta azt ki!

Mező-égés Amerikában.

(Képpel.)

Amerika ős-lakói, az indiánok, nyár derekán, de még inkább ugy ős felé, gyakran fel szokták gyujtani roppant terjedelmű, ölnyi magasságu sűrű füvel benőtt pusztá mezőiket, az ugynevezett rétségeket (Prairie, mondd: préri). Leginkább azért teszik azt, hogy a felmagzott kemény s az égető nap-sugarak által megperzselt fü helyett lovaik számára még a tél beállta előtt friss, puha, zöld legelőt nyerhessenek.

De néha más okokból is támad ily mező-égés, — vagy boszúból gyujtja föl valamely ellenséges néptörzs a rétséget, vagy véletlenül üt ki a tűz. De bármi legyen is az ok, a mezőégés mindig veszélyessé válhatik az emberekre nézve, mert a lángok a száraz fűben feltartóztatlan sebességgel harapóznak előre, különösen ha szél is járul hozzá; jaj annak, a ki a vész helyéről ilyenkor gyors lovon menekülni nem tud! — A vérszomjas farkasnak eszébe sem jut menekése közben a lovat vagy a szarvast megtámadni, valamint ezeknek sem jut eszébe félni amattól; a közös veszély igen jó barátokká teszi őket, legalább addig, míg az tart.

Ily menekési jelenetet ábrázol mellékelt képünk, melynek magyarázataul szolgáljon egy szemtanu következő leírása:

— Utazásaim alkalmával megismerkedtem és barátságot kötöttem az Omaha-indiánokkal, s midőn épen vadászati kirándulásra készültek a „Pillangók forrásához“, én is hozzájuk csatlakoztam. A Szioux-törzs is gyakran meg szokott fordulni e vidéken, miért is az omaháknak — ellenségeskedésben élve amazokkal — nagy éberségre volt szükségük, nehogy áldozatul essenek a Szioux-indiánok boszujának. Társaságunk gazdag zsákmányt nyert a vadászaton; az

elejtett bivalyok bőreit visszaindulásuk előtt nyersen kicserjézték és megszáritották, hogy ezáltal is könnyítsenek lovaik terhén. — Az egész idő alatt a messze barangoló vadászok legcsekélyebb gyanus nyomot sem fedezhettek fel. E szerint azt hitték, hogy ellenségeik távol vannak tőlök, és felhagytak a szokott ovatossággal és elővigyázattal, s indulásuk előtti este minden gond nélkül hajtották fejüket nyugalomra.

Az éjnek első órái zavartalanul folytak le. Egyszerre azonban szörnyű zaj és robaj riasztá fel őket, — a sátorok mögött ezövekekhez kötött lovak vadul tomboltak, nyeritettek, farkas-üvöltés, bivaly-bögés, kutyaugatás vegyült rémesen nyerítésökbe. A mint szemünket hirtelen felnyitottuk, a szokatlan világosság majd megvakított minket, mely sátrainkba hatolt, s azonnal tudtuk, midőn kiléptünk, minő veszély fenyeget; de arról is meggyőződünk, hogy csak úgy menekülhetünk meg, ha minden podgyászt ott hagyunk.

A lángtenger hullámai már alig kétszáz lépésnyire voltak s iszonyu sebességgel áradtak felénk; a nők a legközelebbi lovakra vetették magukat, s a férfiak feladogatták nekik a gyermkeket, aztán valamennyien lóra pattanva, széleseben elvágattunk. Csupán csak egy Nis-ka nevű fiatal indián maradt vissza, kinek lova — míg ő apró testvéreinek megmentésével foglalkozott — kötelét elszakította s a többi után tova száguldott.

Nis-ka nem veszté el higgadt lélekjelenlétét, felkapott egy bivalybőrt s abba göngyölité magát; de a lángok már utolérték, körülvették, hanem ő bátran azoknak rohant, helyesen számítva, hogy könnyebben menekülhet így, mint ha a tűz előtt futna, mely százzorta gyorsabban halad, mint ő. Sikert is neki a tüztengerből élve kimenekülni, de egész testét égési sebek borították. Biztos helyre érve, kimerülten a földre rogyott s várta halálát.

Villámgyors lovaink szerencsésen megszire elvittek minket a rettentő színjáték helyéről. A mezőt néhány barangoló szioux gyujtotta fel, — kevesen lévén, nem merték az omahákat megtámadni.

Az indiánok másnap visszatértek vadásztanyájokra, mely minden vagyonukkal

együtt a tűznek áldozata lett. A szegény Nis-kát kissé távolabb, egy forrás mellett találták, majdnem a halállal küzdve. De az omahák fölötté igyecek a sebek gyógyításában, ismervén az arra való gyógyfüveket, s így Nis-ka sebeit is rokonai rövid idő alatt behegesztették, s mindnyájan visszatértünk falujokba.

De én nem fogom feledni soha ama borzasztószép látványt, mely azon rettenetes éjjel szemeim előtt feltárult.

fecskendőt, s Marzi azt sem tudja mi leli, midőn egyszerre szeme-szája tele lett hideg vízzel, — pedig nem is látni semmit a leány

kezeiben; ejnye no! tán bizony valami kis boszorkány ez a Julcsa! s most még ki is nevetik Marzit a szomszédok, kik szintén bámulva nézik azt a soha nem látott csodát.

Meglehet, kis barátim, hogy közületek is úgy jár egyik vagy másik, — de mit

sem tesz! nemde? — Hiszen a jó fris víz Isten legjobb áldásainak egyike, attól nem kell félni, majd ti is annál frisebbek lesztek aztán.

Husvéthétfőn.

(Képpel.)

Itt a tavasz! Itt van a husvét is! Fel fiuk, locsoljátok meg a lányokat, hadd legyenek frisek egész esztendőn át! De nem kell restnek lenni, hanem jókor fel kell kelni, mert a leányok

is korábban felkelnek ám, mint máskor!

Lám, Julcsa is nagyon jókor felkelt s elment husért a székbe; de ő azért nem fél a hideg víztől s nem is hiába mosolyog olyan furfangosan, valamit rejtegetve jobb kezében.

Marzi, a lovász, megleszte őt, midőn hazafelé jött, és zsuppra önti öblös korsójának tartalmát. Hanem Julcsa azért nem szaladt el; ő már Pesten is szolgált s ott vett magának egy gummi-

A hiszékeny pörlekedők.

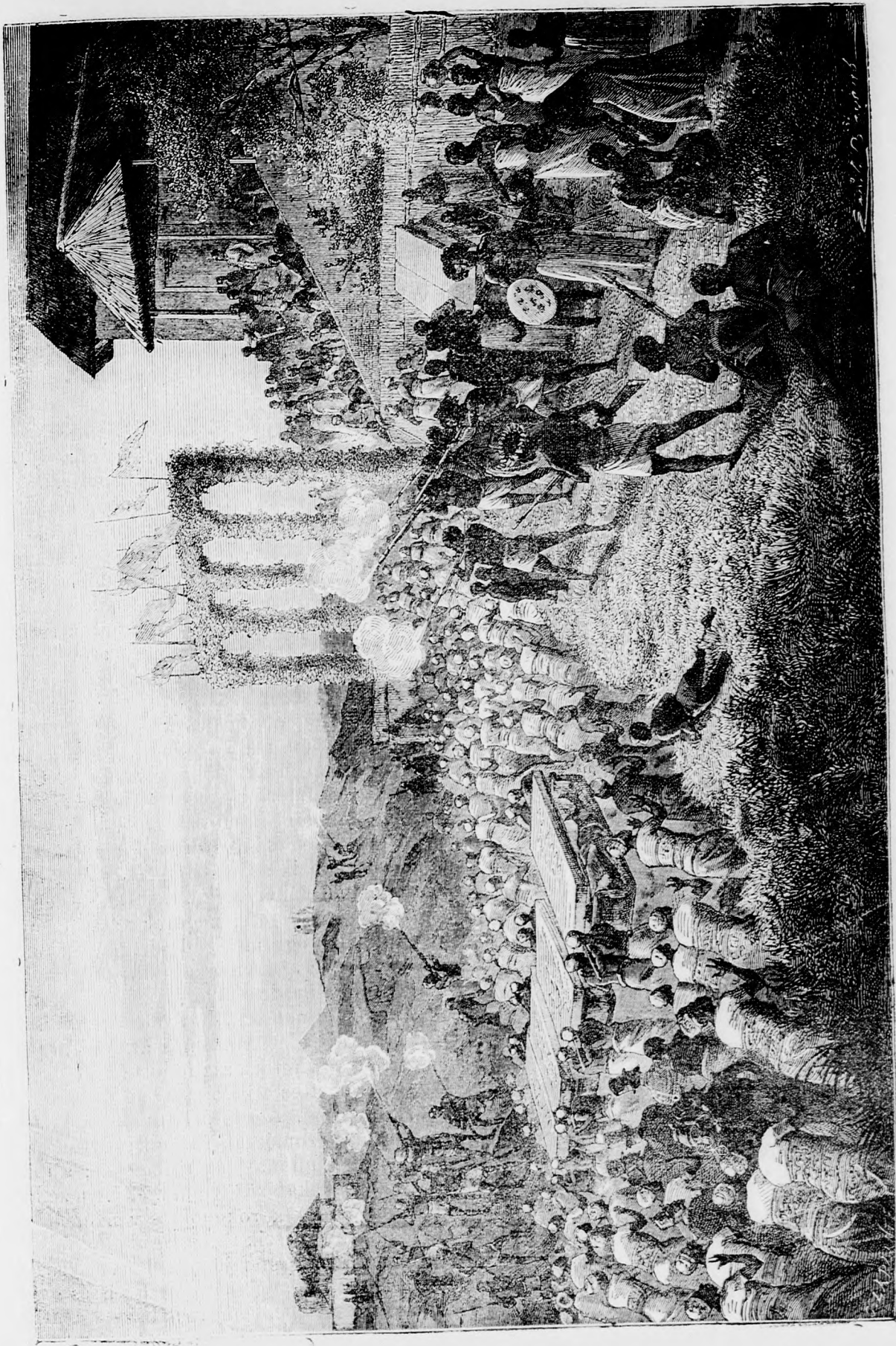
(Képpel.)

Egy menyétke egyedül lakott kényelmes házában az erdő szélén, lakását azonban gyakran el kellett hagynia, hogy élel-

met keressen magának. Történt egyszer, hogy — midőn menyétke aszszonyom épen távol volt — egy nyúlfi vetődött arra, kinek megnyervén tetszését a jól berendezett lakás, minden tétova nélkül beszállásolta magát abba.

Hazajön menyétke is az élelem-kere-

séből, hát látja, hogy valaki ugyancsak nyujtózódik ám a házában. Mivel ketten nem fértek el benne, a menyétke kérte a nyulat, jönne ki onnan, — ha-

Néger lakodalmas menet. (Lásd szövegét a 288. lapon.)

nem még a nyúlnak állott fölebb s bátran mondá:

— Ezt a házat nem hagyom el, itt én vagyok az ur! Eddig csak azért nem háborgattalak, mert egypár hét előtt a vérszomjas vadászok elől menekülnöm kellett innen, hogy életem megmaradjon; mikor aztán többé nem kellett félnem üldözőimtől, hazaindultam régi lakomat fölkeresni, hosszas bolyongás után végre szerencsésen visszaérkeztem, most itt vagyok, és ezzel punctum!

— Nem igaz, a mit beszélsz, — felelé menyétke asszonyom haragosan; — még anyámtól hallottam, hogy már ő is itt lakott, s mióta szegény meghalt, én vagyok ennek a háznak lakója és tulajdonosa. Azért csak szaporán hordd el magadat innen!

A holló, ki ezen czivakodásnak szemtanuja volt, a fa tetejéről megszólítja a pörlekedőket:

— Látom, nem tudtok egymással békés módon kiegyezni, vigyétek hát ügyeteket bíró elé, a ki majd igazságot teszen köztetek.

Erre mind a ketten kérdék: ki legyen az a bíró?

A holló felelé:

— Itt a másik határban rég-időktől fogva lakik egy macska, ki kegyes és feddhetetlen életet él; — ő ismeri e vidéknek minden zege-zugát, — ő majd ítéletet hoz ügyetekben.

A nyúlfi erre készségesen mondá:

— Jól van; menjünk hát hozzá.

És elindultak s nemsokára a macska házához értek.

Midőn beléptek, a macskát ott találták a karszékben, nagy alázatosan dorombolva, — s azonnal mind a ketten egyszerre beszélni és czivakodni kezdtek előtte, mire a bíró megszólalt:

— Atyámfiak, mit veszekedtek? járuljatok közelébb hozzám, hadd érthessem meg ügyeteket. Lássátok, én már nagyon öreg vagyok, sem nem látok, sem nem hallok tisztán. Jöjjetek közelébb és beszéljétek hangosan, hogy mindegyitek panaszát megérthessem.

A hiszékeny menyétke és nyúlfi engedett a nyájas szónak, közelebb léptek és előadák ügyöket. A macska nagy figyelemmel kihallgatván, békíteni kezdé őket s mind-egyik iránt nagyon jó indulatnak mutatta

magát. A panaszosok mitől sem tartva, egész bizalommal egészen hozzája közeledtek, — midőn egyszerre a ravasz macska villámgyorsan felugrik, mind a kettőt megragadja és megöli, aztán jókedvűen hozzálát a könnyű szerrel nyert kövér préda fölfalatozásához, mely prédából még a hazug hollónak is jutott egypár villára való.

Nem mind jóakaród, a ki szépen beszél veled . . .

N. Gerő.

Néger lakodalmas menet.

(Képpel.)

Afrika belsejébe, a Zambeszi folyó partjára vezetjük az olvasót, egy, keresztény négerrek által lakott Tete nevezetű faluba, hol csak igen kevés fehér ember lakik. E falu nevezetességei közé tartoznak a sokféle doktorok, kik ott tartózkodnak, mint például: elefánt-doktor, ki egy különös szert készít, s a ki olyat nem vesz, soha sem tud elefántot löni. A krokodil-doktornak csodaszere azt, a ki bírja, a krokodilok támadása ellen biztosítja. A koczka-doktor igen fontos személy, mert a tekintetes rendőrséghez tartozik s a tolvajokat ki tudja kutatni. Elmén oda, hol a lopás történt, koczkát vet s néhány nap múlva kiadja a tolvajt. Csak ritkán téved, mert igen sok czimborái vannak, kik mindent besugnak neki. — Vannak még puska- és eső-doktorok is; amazok jó lövészsze teszik az embert, ezek meg esőt varázsolnak elő, természetesen ha — lehet!

Sajátságos a tetei négerrek nász-ünnepé-lye, melynek egy meglepő jelenetét képünk ábrázolja. Az új házásokat ünnepélyes menetben körülhordozzák az utcákon, s azután a templomba mennek, hol zászlókkal diszített diadal-iv alatt vonulnak át. Az ifju pár machillákon vitetik, azaz fődött függő-ágyakon, melyeket ez alkalommal karókra szoktak kifeszíteni. A rabszolga-nőket ünnepélyesen fölcizomázzák és ezek folytonosan szerencsét kiáltanak az új párnak; a rabszolgák puskákat sütögetnek el. A machillák után jönnek a rokonok és vendégek, s elég furesán veszik ki magukat a fekete frakkban és magastetejű kalapban, mezitláb, kurta fehér bugyogóban. Az esküvés után ugyanazon rendben vonulnak haza, s azután kezdődik a dinom-dánom; esznek, isznak, a

menyi csak beléjük fér, s a négerék telhetlensége felől szárnyaló híreket, a menyire tőlük telhetik, mindenképen igazolni igyekeznek.

Krónika.

— Baráti kézből a következő érdekes közleményt vette a „H.“: A napokban véletlenül találkoztam Borsodi Demeter Lajos marosvásárhelyi kereskedővel, a ki Bécsből jött s egy piros pozsgás székely emberrel Püspök-Ladányon ebédelt. Kérdésemre, mi járatban vannak, azt felel: jönnek le Marosvásárhelyre Bécsből, hol a vilákiállításra szánt székely házat építették, székely módon, székely építési anyagból, boronafából összerakva, zsendelylyel fedve, kívül-belül székelyesen felkészítve. Hát belül lesz-e valamivel butorozva s mi célra? kérdém. A felelet rá volt: a székely földnek mindenféle nevezetes termékei, a székely ipar tárgyai, szalmakalapok, gyékények, lábdörzsölők, különböző pokróczok, a székely férfi és nőviselet tárgyai, fenyőviz, kászuturó, havasi fejez méz, mézes pogácsa, kender- és gyapjuszövetek, fejtővel cifrázott ágyneműk, vásznak, ostorok, pálcák, fából font kosarak stb. stb. Szóval mindazon nevezetességek, mivel a mivelt külföld figyelmét felkölthetni. Ott lesz egy ügyes székely férfi s egy leány egészen székely népies nemzeti viseletben. — Kérdém: hogy határozta el magát e költséges és fáradságos vállalatra? Hazaszeretetből, — mondá, — és azért, hogy ő a székelyek között él, azoktól keresi kenyerét, kötelesnek érzi viszonzni, jóért jóval fizetni. Segélyezi kormányunk? — kérdém. Igen, lón a felelet, mit hálával ismer el, bár neki a segélyen felül e vállalat még 2—3000 frtjába kerül: azonban reméli kárpóttatását, ha a kormány nál szegénységét s tiszta hazafiúi törekvését méltánylólag veszik megfontolás alá.

— **Kövé Gábor** rétháti birtokos, egy csillagászati órát készített a bécsi vilákiállításra, mely bizonyára ott is méltó és nagy figyelmet fog gerjeszteni. Ez óra szerkezete egészen új találmányu, ingája teljesen szabadon áll a szerkezettől, változhatlanul pontos, és a csillagászati időjárás rendszerét tökéletesen visszatükrözi. Nevezetes abban még az, hogy ez óra összes alkatrészeit az utolsó kis szögig mind maga csinálta műhelyében Kövér G. ur, s minden egyes darabkája s parányi részletei oly kiváló finomság- és művészettel vannak kiállítva, hogy a műértő híres órák az még jobban fogják bámulni és méltányolni, mint azok, kik csak a gyönyörű külső munkában gyönyörködhetnek.

— **Vérlázító rablógyilkosság** követtetett el máhó 29-én Filippovics szálláskei koresmájában. Ugyanis 9—10 óra között 5 fegyveres rabló tört be, s miután a koresmárost és nejét embertelenül

megkínózták, úgy hogy az előbbinek életéhez alig van remény, — mintegy 15—20 frt. készpénz, 10 darab aranyürrü, egy fazék zsir, egy tonna szilvorium s némi fehérneműk elrablásával székérre ülve tovább állottak. A hatóság által megejtett előnyomozásból az látszik kitünni, hogy — bár a megrablottak, beszédükből ítélve, nem e vidékről valóknak állítják a gyilkosokat — több körülmény oda mutat, miszerint a főtényezők mégis olyanok voltak, kik a koresmáros viszonyait ismerték. E feltevés mellett bizonyít a rablók kettejének maszkirozása, teljes hallgatagságuk, de leginkább az, hogy az erőszakhoz nyult három rabló leginkább azon 400 frtot követelte a koresmárostól, melyet szerintök az ujhelyi takarékpénztárból vett fel. És ez világosan mutatja, hogy a rablást intézők környékbeliek vagy éppen ujhelyiek voltak: mert a koresmáros csakugyan készült felvenni a nevezett pénztintéztől 400 frtot, de a pénzt közbejött körülmény miatt ki nem vehette. A hatóság erélyesen hozzálátott e vakmerő rablás kinyomozásához.

— **Rablógyilkosság.** Borsodmegye Kis-Ivánka községében a minap este 10 órakor rémületes rablás és gyilkosság követtetett el. A jelzett időben ugyanis a mondott községnek egy, a falutól mintegy pár száz ölayire fekvő koresmájába négy feketített ábrázattal magukat ismerhetetlenekké tenni törekvő, fegyverrel felkészült rablóbtár bemenvén, legelőször is a házi minden szolgát fegyver közé vévén, halállal fenyegetve kényszerítették és hajtották maguk előtt a koresmárosnak, Frank Mózes izraelitának kiszólítására, kit is — felnyitattván vagyis fejszenyéllel befejtettvén az ajtó — a rablók közül hárman azonnal megkötözték s pénzének előadására erőszakolták. A szegény rémült, másként is igen becsületes, jó jellemű és erkölcsös koresmáros megvallotta, hogy 24 forintjánál több ezuttal házában nincs: de az istentelen fenevadak ezt nem hívének el, egy baltával a fejébe és egyik karjába vágta, aztán a már azelőtt szintén megkötözött nejét is faggatni és verni kezdték, mit a férj látva és el nem tűrhelve, összeszedett minden ereje megfeszítésével magát kötelekeiből valamiképp kiszabadítván, az egyik rablóra vetette magát s az öldöklő baltát kezéből kicsavarván, azt a földre terítette; ekkor a rablók egyike baloldala felől belelőtt. Ezután a szerencsétlen áldozat összerogyott a rablók pedig a 24 frt készpénzen felül maga és neje aranygyürrüt, ékszerait, ezüst eszközeit felszedve eltávoztak. A rablók — Istennek hála, az éber tisztviselőknek őszinte tisztelet — mind kézrekerülnek a következő előjelek nyomán. A meglövetett haldokló tudniillik még kibezélhetette virrasztóinak, miszerint kettőt a rablók közül egerlövőieknek ismer el, de neveiket nem tudta megmondani, csak testök ala jai szerint jelölte őket. Volt még a szegény gyermektelen jó Frank ur szobájában egy 10 éves leányka is, nejének közeli rokona, ki rémültében az abla-

kon leendő kiugrással ohajtván menekülni, onnét, a rablók egyike által szép: ne félj kis leányom, nem bántunk mi tégedet, szókkal bátorítatva a szobába visszatétt és az ágy mellett állva nézte végig nagybátyja és néje borzasztó esetét. A haldokló leírása után gyanusakká lett két egerlövői egyén tehát az illető törvényes közegek által előállítatván és több emberek közé soroltatván, a két egerlövői mint a bünt elkövetett gyilkos rabló úgy a 10 éves kis leányka, mint a rablók által megkötötött házi minden szolga által is ujjal kimutattak, megnevezvén a kis leány egyenesen azt a rablót, ki őt az ablaktól elvonta és biztatta. De terhesítő, sőt tán biztos jele a gyilkosságnak a helyszínén maradt azon élos balta is, mely az egyik rabló nevének kezdő két K. J. betűvel volt megjegyezve, melyet az egykor készítő kovácsmester is a K. J. nevű rablóéknak ismert el, mint a gyilkos részére készített kézimunkáját.

— Több száz munkás érkezett a délivasutttal Budára Olaszországból. Egy része itt maradt, de a legnagyobb része Erdély felé viszi Italia munkaerejének feleslegét.

— A Szerémségben több község határát előntötte a Jarak csatorna, melynek védtöltéseit már évekkkel ezelőtt elmosta a víz s azóta kijavíthatlanul állanak.

Talányok.

- 1) — Lukács Bélától. —
 1. 2. 3. Ezt megszoktuk enni,
 Izletesen sütni. —
 2. 6. Haladni nem tudnánk,
 Ha ezt nem csinálnák, —
 4. 5. 3. Szobrász ezzel foglalkozik,
 Ekkép sokáig dolgozik. —
 1—6. Egészben ez egy nagy ünnep,
 Örül neki ifju s öreg.

— Labbanz Gy.-tól. —

2)

a
K
Á

— L. Bélától. —

3)

na na

- 4) — Józsa Dezsőtől. —
 1. 2. A vén időnek gyermeke,
 Mely hónapnál tovább nem él. —
 1. 2. 3. Földbe fojtva élve kél.
 2. 3. 4. Az ész lakását ott nyeré. —
 2. 3. 3. Ószfürte tiszteletre int. —
 6. 5. 3. 4. 2. Rosz ha fadat megveré. —
 2. 3. 4. 5. 6. Fog, még se fog nálunk a neve,
 Vadkanoknak a fegyvere. —
 1—6. Magam vagyok, ki ezt íram;
 Isten vedel. Légy jó birám.

- 5) — Szöllősy Balázstól. —
 6. 7. Örülünk mind, hogyha ez
 Drága gyümölcsessel kedvez. —
 1. 4. 7. 6. 7. 3. Ily ember a társadalomnak métyele,
 Mindenben hibát lel,
 Örül mindaz, ki csak megszabadul tőle,
 Ne is keressük fel. —
 2. 3. 4. Bár irtják ezt, s tisztogatják
 Végkép el nem pusztíthatják. —
 5. 6. 5. Patakokban található,
 Kádár szokta felhasználni. —
 1—7. Büntető kezétől félnek a tolvajok,
 A sok rosz emberek és a nagy zsvá-
 nyok,
 Rottegjen mindenki, ki csak ellene
 tesz,
 Megbühödik érte s keserves napja
 lesz. —

- 6) — Muschal Ig.-tól. —
 Öt betüből áll a nevem,
 Senki nem élhet nélkülem;
 Én terjesztem a tudományt,
 S fedezem az érczpenz-hiányt.
 Első hármam tisztelt férfi,
 Isten ígését hirdeti;
 Három végső betűm pedig
 Színt jelent, mely megjelenik
 Arczodon, ha rosztat téve
 Rád vallanak szegyzenszemre.

Megfejtési határidő május hó 20-dika.

TARTALOM.

A házi szellemek Elbeszélés. — Nem más mint az anyám. Vers. — A lepke és az ibolya. Virágrege. — A farkas, sakál, róka, hiéna. — A farkas. (Képpel.) — Hanzli bátya. Vers. — Mező-égés Amerikában. (Képpel.) — Husvéthétfőn. (Képpel.) — A hiszékeny porlekedők. (Képpel.) — Néger lakodalmas-menet. (Képpel.) — Krónika. — Talányok.

Figyelmeztetés. A szerkesztőség számára küldendő levelek ekkép czimezendők: **A „Kis Vasárnapi Ujság” szerkesztőségének. Pest, egyetem-utca 4. sz.**

Felelős szerkesztő **K. Beniczky Irma.**

Kiadja és nyomatja: **Franklin-társulat**, magyar irodalmi intézet és könyvnyomda. Budapesten (egyetem-utca 4. sz.).